

ATORGAMENT DEL TÍTOL DE REIAL A LA GERMANDAT DE JESÚS NATZARÈ

Molts germans, m'han manifestat el seu interès de conèixer amb exactitud des de quant la nostra Germandat fou honorada amb el títol de «REAL» degut a que a cap lloc es troba d'una forma clara i precisa, a la vegada que existeixen, en algunes de les publicacions de caràcter general que hi ha sobre la Setmana Santa Tarragonina, evidents contradiccions sobre la data en que fou atorgada l'expressada distinció; per aquest motiu, després de l'oportuna investigació podem concretar, sens dubte, la data exacta de la concessió de tant important distinció.

Lamentablement, la documentació que existeix referida a tan significatiu aspecte de la nostra història, és mínim, tant a través del contingut de l'Arxiu particular d'En Ramon Salas i Ricomà, dipositat a l'Arxiu Històric Arxidiocesà, com a la pròpia premsa local d'aquells moments.

L'any concret de l'atorgament, fou 1914, en l'època coneguda per la Restauració, concretament sota el regnat de S.M. Alfonso XIII.

Hem de destacar, que els títols com el que ens ocupa, s'atorgaven a les Entitats, en primer lloc, per a la importància social cultural, artística, patrimonial, etc. que tenien i sempre com a conseqüència d'una trajectòria definidora d'aquesta manifestada transcendència de l'àmbit on es movien. En segon lloc, s'obtenia tal reconeixement amb més rapidesa, sempre que hi hagués una persona influent dins de la Cort que apadrinés o avalés aquella Institució.

Precisament, allò que manifestem en el paràgraf anterior, és el que va passar a la nostra Germandat. La primera condició resulta evident que la reuníem, no sols gràcies a la importància que tenia l'Entitat, en l'aspecte cultural, religiós i artístic, sinó que, també, social i assistencial, a través del «Montepío», ja que no s'ha d'oblidar que es trobem en uns temps totalment diferents als d'avui dia, heu de pensar que llavors la Seguretat Social ni existia.

Pel que fa al segon aspecte, hem de dir, que la Germandat, comptava per a tan important gestió davant de La Cort, amb el millor valedor que es podia trobar a la nostra ciutat. Ens referim a l'Il·lustre patrici tarragoní, En Ramon de Morenes i Garcia-Alesson, que com ens explica el Dr. En Josep Gramunt, a la seva obra «Tarraco Gentilicia», pertanyia a una antiga família tarragonina, oriünda del Vendrell que ja se la coneix a la meitat del s. XIV, considerant-la com la més il·lustre per les dignitats nobiliàries i els càrrecs polítics que van aconseguir els seus membres. L'esmentat valedor va néixer el 14 de setembre de 1866, a la Nou de Gaià, es va casar amb Na Maria Carvajal i Hurtado de Mendoza, a Madrid, el 8 de desembre de 1895, i va morir a la capital del Regne, el 16 de juliol de 1934, era Enginyer Inspector d'Agrònoms; fou el cinquè Baró de les IV Torres, vuitè Comte de l'Asalto, Marquès de Grigny i Comte de la Peña del Moro, Cavaller del Reial Cos de la Noblesa de Catalunya, entre altres títols, a l'any 1920 li fou concedida la Grandesa d'Espanya per petició unànime de l'Ajuntament de la nostra ciutat; va ésser Diputat a les Corts per la circumscripció de Tarragona en varies legislatures, així com Senador per elecció i, posteriorment, Vitalici.

La relació del Marquès de Grigny, amb la nostra Germandat, provenia de la seva gran amistat personal amb el fundador i primer President d'aquesta, En Ramon Salas i Ricomà, i precisament a través d'aquesta amistat es va poder portar a terme aquest desig.

La poca diferència existent entre les dades de la concessió i la de la sol·licitud, ens fa pensar que, aquesta darrera, es va trametre quan la concessió del títol de «Real» era ja segura del tot. La sol·licitud, copiada literalment, és com segueix:

SEÑOR

*La Hermandad de Jesús Nazareno, de esta Ciudad a V.M.,
respetuosamente:*

EXPONE: Que desde hace muchos años tiene a su cargo el Paso de Jesús Nazareno, de la Procesión del Santo Entierro que se celebra el día de Viernes Santo, contribuyendo al esplendor de la misma y en su virtud.

SUPLICA: A. V. M. le conceda el honor de ostentar el título de Real Hermandad de Jesús Nazareno.

Tarragona, a 13 de Marzo de 1.914.

A los Reales Pies de V.M.

El Presidente, Don Ramón Salas y Ricomá.

A S.M. EL REY.

La següent referència sobre el tema que ens ocupa, la qual trobem a l'Arxiu d'En Ramon Salas, és la minuta de l'Acta de la Junta General Ordinària que tingué lloc el 29 de març de 1914, la qual diu:

... Se dió lectura de la REAL ORDEN de 16 de Marzo de 1.914, concediendo el título de REAL a la Hermandad de Jesús Nazareno, cuya gracia de S.M. fué recibida por unánime aplauso. Se acordó, por aclamación, expresar a S.M. el más respetuoso reconocimiento por su Real bondad a favor de la Hermandad...

Com sigui que no hem pogut trobar més documentació a l'Arxiu, ens hem dirigit a la premsa local de l'època on hi ha localitzades les següents informacions.

Al «*DIARI DE TARRAGONA*», del diumenge 29 de març de 1914, pàgina 2, apareix aquesta gasetilla:

Hoy a las once de la mañana celebrará sesión la Hermandad de Jesús Nazareno, a cuya junta general se dará cuenta de una alta distinción de que ha sido objeto la floreciente Sociedad, por iniciativa y gestión de su Presidente, Don Ramón Salas.

Als dos dies, és a dir, el dimarts 31 de març de 1914, pàgina 2, es publica el subsegüent comentari.

REAL HERMANDAD DE JESÚS NAZARENO

Tal es el título que desde hoy ostenta la floreciente Hermandad que hace algunos años fundo su Presidente perpetuo Don Ramón Salas Ricomá.

Con ocasión de celebrarse el domingo la Junta General de reglamento, se leyó una Real Orden concediéndole el título de Real. La noticia sorprendió agradablemente, siendo recibida con aplausos y felicitaciones para su Presidente iniciador de la petición que se acaba de obtener.

Se acordó, por unanimidad, nombrar Presidente Honorario de la Real Hermandad de Jesús Nazareno a S.M. el Rey Don Alfonso XIII.

El Presidente dedico sentidas frases de agradecimiento a nuestro Joven Monarca, alentando a los socios a que perseveren en el mayor esplendor de la Hermandad y de la procesión del Viernes Santo y presento el diseño del escudo que desde ahora podrá ostentarse con la corona real.

Felicitaciones al Sr. Salas por su iniciativa y resultado de su gestión, como felicitamos por su distinción a la Real Hermandad de Jesús Nazareno.

Al diari catòlic «*LA CRUZ*», el mateix dimarts, s'inserta la notícia que, en part suficient, transcrivim:

En una de las salas del Instituto se reunió anteayer la Hermandad de Jesús Nazareno, bajo la Presidencia de Don Ramón Salas ...

Se dió lectura de una comunicación del Señor Mayordomo de Palacio, participando que S.M. El Rey se ha dignado conceder el título de «Real Hermandad» a la de Jesús Nazareno. La lectura fué acogida con aplausos.

Los Señores Salas, Roca y Llorc agradecieron la distinción concedida por el Rey y se acordó nombrarle socio honorario, regalarle el título en pergamino y una fotografía

del «paso» y rogarle se sirva designar pendonista.

También se acordó que en las banderas y escudos campee la corona real.

En relació als acords presos, hem de considerar que, segurament, es van portar a terme per la transcendència del mateixos ja que servien per a mostrar l'agraïment de la Germandat a S. M. El Rei; també hem de dir que aqueix mateix any, a la Processó del Divendres Sant, el pendó principal de la Germandat va acudir amb la corona reial brodada segons el següent document, conservat a l'Arxiu Salas, que diu:

Hermanas Carmelitas de la Caridad

<i>- Por los materiales empleados en bordar una corona en el pendón de dicha Hermandad</i>	<i>54'85</i>
<i>- Por el trabajo</i>	<i>30'00</i>
<i>Total</i>	<i>84'85</i>

La Superiora del Asilo de Huérfanas.

Hermana Leonor Aldomá.

És de senyalar, que per part de la Junta Directiva de l'Entitat, reunida el 22 d'abril de 1931, es va adoptar l'acord de suprimir la paraula «Real» que fins a la data ostentava la Germandat, com a conseqüència dels temps que corrien. A partir del 1939, es va tornar a adoptar aquest títol fins a la data.

Francesc d'Assís GARCIA i SEGARRA